

Miasto Bursztyn - notatka informacyjna

Bursztyn to miasto o znaczeniu regionalnym w regionie Iwano-Frankowskim. Jedno z głównych miast przemysłowych regionu karpackiego. Położony w samym sercu Europy, nad brzegiem rzeki Gniła Lipa, w północno-zachodniej części regionu Iwano-Frankowskiego.

Miasto ma 500-letnią historię. Dzisiaj Bursztyn jest nowoczesnym miastem, które się stale udoskonala i rozwija. 11 marca 2014 r. Rada Najwyższa Ukrainy podniosła rangę miasta, klasyfikując je jako miasto o znaczeniu regionalnym, równocześnie wyłączając je z rejonu halickiego. W ramach reformy decentralizacyjnej i zgodnie z perspektywicznym planem tworzenia jst, przewiduje się utworzenie połączonej gminy miejskiej Bursztyn, z centrum w mieście Bursztyn. Do miasta przyłączonych zostanie 18 miejscowości. Całkowita populacja nowo utworzonej społeczności wzrośnie do 25,6 tys. osób, a terytorium do 202,19 km². Powierzchnia miasta wynosi 32,71 km², a zamieszkuje je 15 394 osoby. Z tego w wieku: 0-19 lat - 2890, 20-35 lat - 3032, 36-55 lat - 5330, ponad 55 lat - 4142 osoby. W podziale wg płci: mężczyźni-7318, kobiety-8076 osób.

Położenie i transport

- Kijów (stolica Ukrainy) - 542 km (9 godzin)
- Iwano-Frankiwnsk (centrum regionalne) - 43 km (45 min)
- Lwów (region sąsiedni) - 100 km (1 godzina 45 minut)

Przez miasto Bursztyn przebiegają następujące szlaki komunikacyjne:

- Trasa N09 - droga o znaczeniu krajowym na terytorium Ukrainy (Lwów-Rohatyn-Iwano-Frankiwnsk-Rachów-Mukaczewo). Przebiega przez trzy regiony: Lwów, Iwano-Frankiwnsk, Zakarpacie i międzynarodowy ośrodek narciarski BUKOVEL. Całkowita długość drogi wynosi 422 km.
- Trasa E0910 - droga samochodowa o znaczeniu terytorialnym Bursztyn-Kałuża.
- Najbliższe lotnisko znajduje się w centrum regionalnym, mieście Iwano-Frankowsk.
- Poza miastem w odległości 4 km znajduje się stacja kolejowa cargo i pasażerska kolei lwowskiej.

Potencjał gospodarczy

Bursztyn to przede wszystkim miasto przemysłowe. W odległości 5 km od miasta znajduje się największa na Zachodzie Ukrainy elektrownia ciepła o mocy 2400 MW – SA (DTEK Bursztyńska EC), która łączy się z energetycznym systemem państw europejskich (UCTE).

Elektrownia ciepła jest miejscem pracy większości mieszkańców miasta i pobliskich wsi. Udział EC w przemyśle obwodu Iwano-Frankowskiego stanowi ponad 20%.

Głównym jej przeznaczeniem jest dostarczanie nieprzerwanych dostaw energii elektrycznej do konsumentów Bursztynu, zachodniego regionu Ukrainy oraz Państw Wschodniej Europy. Na rozwój gospodarczy miasta wpływa również rozwój przedsiębiorczości. W mieście znajduje się 78 małych firm. Ogółem, zarejestrowanych jest ponad 200 prywatnych przedsiębiorców. Miasto koncentruje 66,7% firm budowlanych rejonu.

Przedmiotem działalności większości podmiotów gospodarczych jest działalność w zakresie handlu hurtowego i detalicznego, gastronomia, usługi konsumpcyjne i transportowe oraz budownictwo.

W mieście sprawnie działa sieć handlowa, którą tworzy ponad 100 placówek handlowych, usługowych i gastronomicznych. Dziś infrastruktura handlowa miasta ma dobrze rozwiniętą sieć sklepów spożywczych. W mieście znajdują się 3 centra handlowe – *Guliwer*, *ATB*, grupa hurtowa *PAKKO* oraz *Targ Centralny*.

Sferę usług konsumenckich dla ludności reprezentuje 25 obiektów - parkingi, kluby internetowe, salony kosmetyczne, usługi fotograficzne, usługi krawieckie, naprawa obuwia, mebli, usługi pogrzebowe i inne.

Na terenie miasta działa Agencja Lokalnego Rozwoju Gospodarczego „Prykarpattya”, powstaje także nowoczesne centrum aktywności obywatelskiej.

Edukacja

W mieście znajdują się:

- Dwie wyższe szkoły I-II stopnia akredytacji:

Burszyńskie kolegium energetyki Iwano-Frankińskiego technicznego Uniwersytetu Nafty i Gazu, które kształci fachowców w zakresie obsługi i montażu urządzeń elektrycznych w elektrowniach oraz fachowców w zakresie gospodarki gruntowej i ekologii.

Burszyńskie kolegium Handlu i Gospodarki Kijowskiego Narodowego Uniwersytetu Handlu i Gospodarki. Uczelnia kształci specjalistów na kierunkach turystyka i rekreacja oraz hotelarstwo i gastronomia.

- Trzy szkoły ogólnokształcące.
- Burszyńskie gimnazjum.
- Międzyszkolny zakład szkoleniowo-zawodowy.
- 4 przedszkola.
- Kompleks szkoleniowo-wychowawczy.
- Szkoła muzyczna.

Wszystkie placówki edukacyjne są państwowe.

Kultura

Największą instytucją kultury w mieście jest Pałac Kultury „Prometeusz”. Jest on centralnym miejscem twórczego rozwoju dzieci i młodzieży oraz rekreacji mieszkańców miasta.

W budynku mieści się: duża widownia na 750 osób, mała widownia mieszcząca 100 osób, sala konferencyjna dla 50 osób oraz biblioteka z czytelnią. Dostępne są również pozaszkolne zajęcia wokalne, taneczne i plastyczne.

W starej części miasta znajduje się Dom Kultury im. T. Szewczenki. Do dziś działa też dom-czytelnia „Proswita” – pierwsza instytucja kulturalna w Bursztynie, powstała w 1908 roku. Prowadzone są tu m.in. wieczory literackie i wystawy.

W Bursztynie działają również trzy muzea:

- Muzeum wyzwolénicych walk regionu Galicji, założone w 1996 roku.
- Muzeum Olgi Basarab („niepokonanej Ukrainki”, społecznej i rewolucyjnej działaczki).
- Muzeum Historyczno-Etnograficzne „Beregynia” (nieoficjalna nazwa to Muzeum Opilla) – działania muzeum skupiają się na odrodzeniu duchowości, szerzeniu ludowych zwyczajów oraz zachowaniu materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego.

Do najstarszych budynków, znajdujących się w Bursztynie, należą: cerkiew Świętego Krzyża, kościół katolicki pod wezwaniem Świętej Trójcy oraz kaplica-grobowiec burszyńskich hrabiów rodu Skarbków-Jabłońskich. Do innych ciekawych zabytków należą cerkiew Świętego Jozafata i żeński klasztor Służebnic Pana i Matki Bożej z Matara.

Oczekiwania wobec partnerstwa

Dziś Bursztyn jest miastem, które stara się dotrzymać kroku wymaganiom współczesności, rozwijając infrastrukturę, poprawiając warunki życia mieszkańców, realizując pragnienia by żyć i pracować nowocześnie, aby stać się miastem sukcesu. W 2018 r. Rada Miasta Bursztyn zatwierdziła strategię zrównoważonego rozwoju do roku 2030.

W tym dokumencie misja miasta Bursztyn jest zdefiniowana następująco: Bursztyn jest miastem, które tworzy komfortowe warunki życia dla swoich mieszkańców poprzez zrównoważony rozwój gospodarczy oraz kompetentne i racjonalne zarządzanie.

W ramach partnerstwa oczekujemy z jednej strony ścisłej współpracy na szczeblu oficjalnym, ale także wsparcia w dziedzinach gospodarki, edukacji, opieki zdrowotnej, szkolenia zawodowego, rozwoju obu miast (partnerskich) w obszarach planowania urbanistycznego, użytkowania gruntów, ochrony środowiska, turystyki, kultury, public relations. Przewidujemy również wspólną realizację konkretnych projektów współpracy i wymiany. Chcielibyśmy wspólnie z miastem partnerskim poszukiwać możliwości regularnych wymian na szczeblu władz miast, ale także przy okazji specjalnych wydarzeń, uroczystości czy świąt.

Chętnie podejmiemy współpracę z polskim miastem o podobnym profilu, przede wszystkim pod względem doświadczenia zarządzania miastem, w którym działa jeden, duży pracodawca, zapewniający zdecydowaną większość miejsc pracy. Interesują nas także zagadnienia dotyczące ochrony środowiska.